

Specifika při podávání léků dětem

Mgr. Šimánková Petra

Specifika obecná

- * nutné podávat velmi přesně
- * je-li s dítětem v nemocnici matka - podávejte je ve spolupráci s ní
- * i velmi malé dítě chce vědět, proč a jakým způsobem budete lék podávat
- * dítě je vyvíjející se organismus, který reaguje jinak než organismus dospělého (léky používané běžně v léčbě dospělých mohou být v dětském věku nevhodné, nebo dokonce nebezpečné)

Specifika obecná

- * u dětí se častěji setkáváme s nespolupracujícím pacientem. Při podávání léků musíme být trpěliví a nikdy nesmíme používat násilí.
- * neodcházejte dokud dítě lék nesní.
- * zkontrolujte, zda dítě lék snědlo
- * děti častěji ohroženy alergickou reakcí
- * zajistěte, aby dítě nemělo přístup k lékům

Dávkování

- * žádná průměrná dávka léku neexistuje
- * doporučené dávky jsou uváděny v mg na kg tělesné váhy a dávku
- * velmi přesnou metodou - výpočet podle plochy tělesného povrchu
- * léky pro děti - často vybaveny vlastním dávkovacím schématem (velmi jednoduché, ne zcela přesné)

Podávání

- * dělení tablety
- * naředění tablety a podání správné dávky
- * rozvážení v lékárně
- * g, mg, – rychlý, přesný přepočet na ml

Podávání léků ústy

- * kontraindikováno u zvracejících a pokud nesmí dostávat nic enterálně
- * dítě není schopné polykat - gastrickou sondou nebo gastrostomií
- * u malých dětí - suspenze, kapky, roztoky
- * u větších dětí - tablety, kapsle a dražé

novorozenci, kojenci a malé děti

- * léky v tekuté formě
- * tbl. a drg. - rozdrtíme je v třecí misce a rozpustíme v malém množství tekutiny
- * cps. – vysypeme do malého množství tekutiny (NENÍ VHODNÉ ŘEŠENÍ)
- * susp. - nutné před podáváním protřepat
- * lék bychom neměli přidávat do jídla
- * podání v závislosti na jídle dle doporučení
- * u nov. a koj. obvykle před jídlem (po jídle často vedou ke zvracení)

Specifika v podávání některých léků

Antibiotika

- * v pravidelných intervalech, využívat celou dávku
- * dodržet závislost na jídle a dostatečné zapíjení vhodnou tekutinou
- * ATB v sirupu se před podáním musí většinou naředit
- * Vitamín D (Infadin, Vigantol)
- * nepodávat přímo kápnutím léku do úst

Přípravky železa

- * např. Maltofer, Aktiferrin, Ferro 66
- * neměly by být zapíjeny mlékem, černým čajem nebo jinými alkalickými nápoji
- * upozornit rodiče na změnu barvy stolice a možnost vzniku zácpy
- * Mukolytika
- * dostatečné množství tekutin
- * lontový roztok (např. Kulíšek)
- * správný poměr prášku a vody (slabě hypotonický roztok)
- * ředit jen vodou
- * nikdy neředit čajem ani minerální vodou!

Podávání léků konečníkem

- * spolehlivý, bezbolestný způsob
- * lék začíná působit asi do 15 minut
- * kontraindikace - u dětí s průjmem a po výkonu v oblasti sigmoidea, rekta a anu
- * čípky a roztoky
- * roztoky - připravené ve speciální tubě s dávkovačem, nebo je podáváme ze stříkačky rektální rourkou

Čípky

- * malé množství léku (resp. účinné látky) čípkem (např. 25 mg Paralenu) - upřednostňujeme jejich přípravu v lékárně před půlením či čtvrcením čípku
- * nesmíme měřit TT v rektu ihned po zavedení čípku
- * edukace rodičů

Nejčastější rektálně podávané léky v pediatrii

- * Antipyretika, analgetika (např. paracetamol, ibuprofen)
- * Antikonvulziva, sedativa (např. diazepam, chloralhydrát)
- * Antiemetika (např. thietylperazin)
- * Kortikoidy (např. prednison)
- * Laxancia (např. glycerin)
- * Bronchodilatancia (např. aminofylin)

Inhalační podávání léků

- * aerosolové spreje
- * přímo z aerosolového spreje - pouze u VD a dospívajících
- * U nov., koj. a MD - vždy spacery (aerochambery)
- * inhalátory
- * práškové kapesní inhalátory (vyžaduje maximální spolupráci dítěte - spouštěny a poháněny nádechem - proto jen u větších dětí a dospělých)

Inhalační podávání léků

- * Podávání vdechů spacerem
- * 1. použití spreje - vystříkneme 2x na prázdno
- * pokud není sprej používán déle jak 3 dny - vystříkneme 1x na prázdno
- * nádobku důkladně protřepeme a vložíme do spaceru dnem vzhůru

Poloha

- * dítě - poloha v sedě nebo ve stoje
- * lék vstříkneme do spaceru, sprej neodstraňujeme. Při aplikaci držíme spray dnem vzhůru!
- * následuje 3-8 vdechů (podle věku), aby se spacer zcela vyprázdnil.

Inhalační podání léků

- * **neaplikovat několik dávek léku najednou** mezi dávkami - nechat asi minutovou pauzu
- * Vždy nejprve aplikujeme bronchodilatancia a teprve pak kortikoidy
- * má-li dítě – i v nem. vlastní pomůcky nemá-li – individualizace, sterilizace před použitím u dalšího dítěte